

แถลงการณ์

เนื่องในวันชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย 2561

9 สิงหาคม 2561

ณ หอประชุมรพีภัฏที่ 9 มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย จ.เชียงราย

สหประชาชาติได้ประกาศให้วันที่ 9 สิงหาคมของทุกปีเป็นวันสากลของชนเผ่าพื้นเมืองโลก ตั้งแต่ปี 2537 เป็นต้นมา เพื่อให้ประชาคมโลกเห็นถึงความสำคัญของการยอมรับ ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของชนเผ่าพื้นเมือง ซึ่งมีประชากรประมาณ 370 ล้านคน อาศัยอยู่ใน 70 ประเทศทั่วโลก โดยประชากร 2 ใน 3 อยู่ในทวีปเอเชีย นอกจากนี้ยังเป็นการตระหนักถึงสิ่งที่ชนเผ่าพื้นเมืองได้ร่วมกันดูแล รักษาและอนุรักษ์ไว้เพื่อให้โลกใบนี้น่าอยู่สืบไป ไม่ว่าจะเป็นความหลากหลายทางวัฒนธรรม ความหลากหลายทางพันธุพืช พันธุ์สัตว์และระบบนิเวศน์ รวมทั้งระบบคิดและแนวทางการแก้ปัญหาที่ตั้งอยู่บนฐานภูมิปัญญาและความยุติธรรม

นอกจากนี้ในปี 2550 สหประชาชาติยังได้รับรองปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิชนเผ่าพื้นเมือง สำหรับใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของชนเผ่าพื้นเมืองร่วมกันของหน่วยงานต่างๆ ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรระหว่างประเทศ และองค์กรชนเผ่าพื้นเมือง

ในประเทศไทยชนเผ่าพื้นเมืองในนามของ “เครือข่ายชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย (คชท.)” ได้ประกาศให้วันที่ 9 สิงหาคม เป็น “วันชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย” และได้เฉลิมฉลองร่วมกันตั้งแต่ปี 2550 เป็นต้นมา

ปีนี้ทางสหประชาชาติได้กำหนดให้ประเด็น “การอพยพและการย้ายถิ่นของชนเผ่าพื้นเมือง” เป็นหัวข้อหลักสำหรับการรณรงค์เนื่องในวันสากลของชนเผ่าพื้นเมืองโลก ทั้งนี้เนื่องจากมีชนเผ่าพื้นเมืองหลายกลุ่มที่ได้รับผลกระทบจากนโยบายของรัฐ เช่น การสร้างเขื่อน การประกาศพื้นที่อนุรักษ์ทับที่ชาวบ้าน การอพยพคนออกจากป่าโดยไม่สมัครใจ การจำกัดการพัฒนาชุมชนในเขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ฯลฯ ทำให้ชนเผ่าพื้นเมืองที่ได้รับผลกระทบนี้ต้องละทิ้งถิ่นฐานเดิมและอพยพเข้าไปอยู่ในเมืองและที่อื่น และต้องเผชิญกับปัญหาใหม่ๆ เช่น การสูญเสียอัตลักษณ์วัฒนธรรม การเปลี่ยนแปลงวิถีการดำเนินชีวิต ไม่ได้รับสิทธิความเป็นพลเมืองไทย การเข้าไม่ถึงสิทธิและบริการขั้นพื้นฐานจากรัฐ การถูกเลือกปฏิบัติ เป็นต้น ปัญหาเหล่านี้เป็นปัญหาพื้นฐานที่ชนเผ่าพื้นเมืองส่วนใหญ่ในโลกประสบอยู่ รวมทั้งประเทศไทยด้วย

ชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทยอยากให้ปัญหาเหล่านี้ได้รับการแก้ไขอย่างจริงจังบนพื้นฐานของวัฒนธรรม และการมีส่วนร่วมของชนเผ่าพื้นเมืองที่แท้จริง โดย

- ให้รัฐรับรอง ร่าง พรบ. สภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. ... ซึ่งเสนอให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตั้งแต่ปี 2559

- ให้เครือข่ายชนเผ่าพื้นเมืองแต่ละกลุ่มนำเอา “แผนยุทธศาสตร์” ของสภาชนเผ่าพื้นเมือง ซึ่งผ่านการรับรองจากสมัชชาใหญ่ไปสู่การปฏิบัติการและเชิญชวนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมสนับสนุน
- ให้รัฐจัดทำนโยบายเฉพาะเกี่ยวกับการฟื้นฟูวิถีชีวิตและคุ้มครองวัฒนธรรมของชนเผ่าพื้นเมืองทุกกลุ่ม
- ให้สิทธิขั้นพื้นฐานด้านสาธารณสุขตามที่กำหนดไว้ในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ซึ่งครอบคลุมการส่งเสริมสุขภาพ การรักษาพยาบาล การฟื้นฟู และการควบคุมป้องกันโรค กับบุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ เพิ่มเติมครั้งที่ 3 โดยมี (๑) กลุ่มนักเรียนในสถานศึกษา (G) จำนวน 67,433 คน และ (๒) กลุ่มบุคคลที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนราษฎร(ท.ร.14) แต่ยังมีสัญชาติไทยและคนที่ได้รับอนุญาตให้เข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมายมีสิทธิอาศัยถาวร

กิจกรรมเหล่านี้จะนำไปสู่การสร้างการยอมรับ การเคารพและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในสังคม ซึ่งสอดคล้องกับธำมรงค์งานหลักของงานในปีนี้ คือ “วิถีชนเผ่าพื้นเมือง 4.0 สู่สังคมที่เป็นธรรมและยั่งยืน”

เครือข่ายชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย (คชท.)

9 สิงหาคม 2561